

Västkusten är på hugget

I ett nystartat samarbete mellan organisationer inom vattenförsörjningen i Öresund - Kattegatt - Skagerackregionen ska man tillsammans ta fram gemensamma strategier för att hantera och förhindra framtida vattenburen virusmitta.

I början av april var det en kick-off i detta EU-projekt med det långa namnet *Minska samhällets sårbarhet för vattenburen virusmitta trots förändrat klimat*, som i kortform kallas VISK. Projektledare är Lena Blom, Kretsloppskontoret Göteborgs stad. Totalbudgeten är 4,3 miljoner euro och arbetet ska vara klart om tre år. Det är arton samarbetspartner från Sverige, Norge och Danmark. Bland annat är Danmarks tekniske universitet, Norges veterinärhögskola, Norsk Vann, Norges teknisk-naturvetenskapliga universitet (NTNU) och Nedre romerike vannverk med från våra grannländer i väster. De kommuner i Sverige som deltar är Göteborg, Kungälv och Lilla Edet. Svenskt Vatten Utveckling är en av medfinansierarna, i syfte att säkerställa att resultaten kommer de svenska vattenverken till godo.

Anna-Karin Wickström
anna-karin.wickstrom@sydvatten.se

Sydvattens kranvattenprojekt

– Jag tycker det är bra att man har fått vattenautomater på skolan för då kan man få gott, kallt vatten när man vill. Så sammanfattar en högstadieselev skolprojektet Drick kranvatten. Projektets syfte är att öka ungdomars kunskaper kring kranvatten och att få dem att välja kranvatten i stället för läsk eller flaskvatten. Drick kranvatten är ett samverkansprojekt mellan Sydvatten och delägarkommunernas VA-organisationer och riktar sig till elever i årskurserna 6–9.

På webbplatsen drickkranvatten.se finns pedagogiskt material i form av faktatexter och färdiga lektioner. När eleverna har arbetat med tema vatten installeras en kranvattenautomat på skolan och alla elever får vattenflaskor.

Efter snart två år med Drick kranvatten visar enkätsvar ett starkt positivt gensvar från elever och lärare. 79 procent av eleverna väljer kranvatten istället för annan dryck efter att ha arbetat med Drick kranvatten. 75 procent anser sig ha fått mer kunskap om vattnets betydelse för hälsa och miljö. Även lärarenkäten pekar på ett positivt resultat. Alla tillfrågade lärare uppger att de är positiva till projektet, varav 89 procent är mycket positiva. Samtliga är positiva till projektets resultat på den egna skolan, varav 67 procent är mycket positiva. En lärare beskriver det pedagogiska materialet med orden *Bra fakta och bra idéer. Färdigt koncept*.

Den samlade bilden av Drick kranvatten illustreras av följande citat hämtat från elevenkäten:

– Vi har lärt oss att dricka kranvatten istället för att slösa pengar på att köpa läsk, juice och flaskvatten, kranvattnet är bättre för miljön och hälsan.

Projektmålen:

För beslutsfattare

- Ökad medvetenhet om riskerna för vattenburen virusmitta.
- Ta fram bättre underlag för kostnadseffektiva riskreduktionsåtgärder.

Om virus

- Bättre möjligheter till förvarning av viruspåverkan.
- Dimensioneringsunderlag för virusreduktion.
- Bättre verktyg för att verifiera barriärverkan mot virus.
- Analysverktyg för humanpatogena virus.

Samhälle/kommunikation

- Samsyn inom regionen för risker och virushantering.
- Skapa ökad förståelse, kompetens och förtroende.
- Kommunikationsstrategier vid en incident.

Detta ska resultera i en handbok för VA-verksamheten om hur man bäst hanterar problem kring vattenburen virusmitta som väntas öka på grund av ökad nederbörd. Tanken är också att det efter projektets slut ska fortsätta att finnas ett kunskapsnätverk som kan hantera virusrelaterade frågor.

De intressantaste delarna är handboken och verktygen för analys av virus och barriärverkan i reningsprocessen. De kommer att vara till god hjälp i vattenverken.

Bilden är tagen vid invigningen av en kranvattenautomat på The International School of Helsingborg.

Internationell debut för Drick kranvatten

Drick kranvatten gjorde internationell debut på IWA-konferensen Water Utility Management i Barcelona 10–12 maj. Konferensens inriktning var *Strategiska möjligheter för framtida utmaningar* och innehöll föredrag om teknik, finansiering och kommunikation inom vattenbranschen.

Marie Nordkvist Persson, informationschef på Sydvatten, var inbjuden att föreläsa på temat *Kommunikation kring framtida utmaningar*. Hennes presentation av Drick kranvatten-projektet väckte stort intresse. Under frågestunden var åhörarna nyfikna på allt från kranvattenautomaternas hållbarhet till varför vi i Sverige över huvud taget arbetar med att höja kranvattnets status. Ämnet ledde till givande diskussioner och jämförelser mellan Drick kranvatten och liknande projekt i andra länder. Samtalen kom framför allt att kretsa kring hur man skapar förtroende för produkten kranvatten beroende på varierande förutsättningar i olika delar av världen.